

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ
ΔΗΜΟΣ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ
Δ/ΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΕΡΓΟ: ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ
ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΣΤΙΣ
ΤΟΠΙΚΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ
ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΓΓΡΑΦΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Άρθρο 1: Αντικείμενο – Ορισμοί
- Άρθρο 2: Ισχύουσες Διατάξεις
- Άρθρο 3: Σειρά Ισχύος Τευχών και Στοιχείων της Εργολαβίας
- Άρθρο 4: Τήρηση Νόμων, Αστυνομικών και Λοιπών Διατάξεων
- Άρθρο 5: Μελέτη των Συνθηκών Κατασκευής του Έργου
- Άρθρο 6: Περιεχόμενα Τιμών Μονάδος Τιμολόγιου και Δαπάνες που Βαρύνουν τον Ανάδοχο
- Άρθρο 7: Προσαρμογή – Συμπλήρωση Μελετών του Έργου
- Άρθρο 8: Ευθύνη Αναδόχου
- Άρθρο 9: Ασφάλιση Προσωπικού
- Άρθρο 10: Έκδοση Άδειων
- Άρθρο 11: Προέλευση - Ποιότητα Υλικών – Δείγματα
- Άρθρο 12: Σήμανση κατά το Στάδιο Εκτέλεσης των Εργασιών
- Άρθρο 13: Εγκαταστάσεις Επιχειρήσεων και Οργανισμών Κοινής Ωφέλειας
- Άρθρο 14: Φύλαξη Υλικών και Εργασιών – Μέτρα Προστασίας Περιβάλλοντος
- Άρθρο 15: Υλικά Κυρίου του Έργου – Προσωρινές Εγκαταστάσεις του Αναδόχου – Προστατευτικές Κατασκευές
- Άρθρο 16: Φόροι – Τέλη – Κρατήσεις
- Άρθρο 17: Καθαρισμός Εργοταξίων, Κατασκευών και Εγκαταστάσεων
- Άρθρο 18: Προσωρινή - Οριστική Διακοπή Έργων - Διάλυση Εργολαβίας
- Άρθρο 19: Σύνταξη Μητρώου του Έργου
- Άρθρο 20: Απαλλοτριώσεις
- Άρθρο 21: Επιστροφή Εγγύησης Καλής Εκτελέσεως

Άρθρο 1: Αντικείμενο – Ορισμοί

Το παρόν τεύχος της Γενικής Συγγραφής Υποχρεώσεων (Γ.Σ.Υ.) αφορά τους γενικούς συμβατικούς όρους, βάσει των οποίων, σε συνδυασμό προς τους όρους των λοιπών τευχών δημοπράτησης και στοιχείων της μελέτης, θα εκτελεστούν από τον ανάδοχο οι εργασίες του έργου **«ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΣΤΙΣ ΤΟΠΙΚΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ».**

Οι ορισμοί και ονομασίες που χρησιμοποιούνται στα συμβατικά τεύχη έχουν την ακόλουθη σημασία:

- 1.1. Ο όρος «Επιχείρηση», «Εργοδότης», «Αναθέτουσα Αρχή», σημαίνει τον Δήμο Καρδίτσας.
- 1.2. Ο όρος «Επιβλέπων», που μπορεί να αναφερθεί και ως «Επίβλεψη» ή «Υπηρεσία» ή «Επιβλέπουσα Υπηρεσία» ή «Διευθύνουσα Υπηρεσία» ή «Μηχανικός», σημαίνει την Τεχνική Υπηρεσία Δήμου Καρδίτσας.
- 1.3. Ο όρος «Ανάδοχος» ή «Ανάδοχος Εργολήπτης» ή «Εργολάβος», σημαίνει την Εργοληπτική Επιχείρηση, στην οποία ανατίθεται με σύμβαση ύστερα από διαγωνισμό, η εκτέλεση του Έργου που καθορίζεται από τα συμβατικά τεύχη. Επίσης τους τυχόν νόμιμους εκπροσώπους της, κατάλληλα εξουσιοδοτημένους να ενεργούν για λογαριασμό της, κατά τη διάρκεια εκτέλεσης του έργου.
- 1.4. Ο όρος «Σύμβαση» ή «Συμβατικά τεύχη» ή «Συμβατικά στοιχεία» σημαίνει και περιλαμβάνει όλα τα στοιχεία που αναφέρονται στα οικεία άρθρα του τεύχους Διακήρυξης.
- 1.5. Οι όροι «Γ.Σ.Υ.» ή «Ε.Σ.Υ.» και «Τ.Π.» σημαίνουν αντίστοιχα τη Γενική Συγγραφή Υποχρεώσεων, την Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων και τις Τεχνικές Προδιαγραφές.
- 1.6. Κατά την εφαρμογή των διατάξεων του Ν. 4412/2016 και του Π.Δ. 171/87 Διευθύνουσα Υπηρεσία ή «Επιβλέπουσα Υπηρεσία», είναι η Τεχνική Υπηρεσία του Δήμου και Προϊσταμένη Αρχή ή Εποπτεύουσα Αρχή, είναι η Οικονομική Επιτροπή ή το Δημοτικό Συμβούλιο.
- 1.7. «Έργο», «Εργασίες», σημαίνει όλες τις εργασίες της Σύμβασης.
- 1.8. «Συμβατικό Τίμημα», σημαίνει το ποσό του εργολαβικού συμφωνητικού, χωρίς τον Φ.Π.Α.
- 1.9. «Σύμβουλος» σημαίνει, τον ή τους ενδεχόμενους Συμβούλους της Υπηρεσίας.
- 1.10. Οι όροι «με δαπάνες του Αναδόχου» ή «βαρύνουν τον Ανάδοχο» ή «σε βάρος του Αναδόχου» ή «άνευ ιδιαιτέρας αποζημίωσης», σημαίνει ότι όλες οι σχετικές

δαπάνες έχουν περιληφθεί ανηγμένες μέσα στις Τιμές του Τιμολογίου και ο Ανάδοχος δεν δικαιούται καμιά πρόσθετη αποζημίωση.

- 1.11. «Εργοτάξιο» σημαίνει τον χώρο ή τους χώρους πάνω, κάτω ή μέσα στους οποίους εκτελούνται έργα ή άλλοι χώροι που παρέχονται από την Υπηρεσία σαν χώροι εργασίας ή για άλλο λόγο που ειδικά ορίζονται ότι αποτελούν μέρος του εργοταξίου.
- 1.12. «Εγκριμένο» και «Εγκρίνεται», σημαίνει την γραπτή έγκριση της Υπηρεσίας.
- 1.13. «Εντολή», σημαίνει την γραπτή εντολή της Υπηρεσίας.
- 1.14. «Συγκατάθεση», σημαίνει την γραπτή συγκατάθεση της Υπηρεσίας.

Άρθρο 2: Ισχύουσες διατάξεις

Το παρόν έργο εκτελείται σύμφωνα με τις διατάξεις:

1. Του Ν. 4412/2016 “Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)”.
2. Περί ονομαστικοποίησης των μετοχών των εργοληπτικών επιχειρήσεων με μορφή ΑΕ και του ελέγχου της τυχόν ύπαρξης ασυμβίβαστων ιδιοτήτων από το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης, όπως ισχύει μετά την έκδοση του Ν.3414/05 (ΦΕΚ Α' 279).
3. Του Ν.1642/86 για τον ΦΠΑ.
4. Του Ν.2362/95 - Δημόσιο Λογιστικό (ΦΕΚ 247 Α' /95)
5. Του Ν.2741/99 (προσυμβατικός έλεγχος) ΦΕΚ 199Α'/1999
6. Του Ν. 3463/2006 "Κύρωση του Κώδικα δήμων και κοινοτήτων".
7. Της εγκυκλίου του ΥΠΕΧΩΔΕ Ε.5/2008 (Δ17α/08/36/Φ.Ν.443/20.03.08)
8. Της εγκυκλίου του ΥΠΕΧΩΔΕ Δ17α/03/54/Φ.Ν.437/07.05.08)
9. Της εγκυκλίου του ΥΠΕΧΩΔΕ Ε.20/2008 (Δ17α/03/114/Φ.Ν.443/26.06.08)
10. Των σε εκτέλεση των ανωτέρω λοιπών αποφάσεων και διατάξεων που αναφέρονται ρητά ή απορρέουν από τα οριζόμενα στα συμβατικά τεύχη της εργολαβίας και γενικότερα κάθε διάταξης Νόμου και ερμηνευτικής εγκυκλίου που διέπει την εκτέλεση του έργου, έστω και αν δεν αναφέρονται ρητά ανωτέρω.

Οι ανωτέρω διατάξεις συμπληρώνονται με τους όρους της παρούσας και των λοιπών τευχών δημοπράτησης και στοιχείων της μελέτης.

Άρθρο 3: Σειρά ισχύος τευχών και στοιχείων της εργολαβίας

Τα τεύχη δημοπράτησης και τα στοιχεία της μελέτης αλληλοσυμπληρώνονται και σε περίπτωση ασυμφωνίας μεταξύ των όρων που περιέχουν, η σειρά ισχύος τους καθορίζεται ως εξής:

- Το συμφωνητικό.
- Η διακήρυξη του Διαγωνισμού.
- Η Οικονομική Προσφορά.
- Το Τιμολόγιο Δημοπράτησης
- Η Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων (Ε.Σ.Υ.).
- Η Τεχνική Συγγραφή Υποχρεώσεων (Τ.Σ.Υ) με τις Τεχνικές Προδιαγραφές και τα Παραρτήματα τους.
- Η Τεχνική Περιγραφή (Τ.Π.).
- Ο Προϋπολογισμός Δημοπράτησης.
- Οι εγκεκριμένες μελέτες του έργου.
- Το εγκεκριμένο Χρονοδιάγραμμα κατασκευής του έργου.

Άρθρο 4: Τήρηση Νόμων, αστυνομικών και λοιπών διατάξεων

1. Ο ανάδοχος σε όλη την διάρκεια της εκτέλεσης του έργου υποχρεώνεται να συμμορφώνεται με τους Νόμους, τα Διατάγματα και τους Κανονισμούς του Κράτους, τις Αστυνομικές διατάξεις και διαταγές, καθώς και με τις νόμιμες απαιτήσεις οποιασδήποτε Δημοτικής η Δημοσίας αρχής που θα αναφέρονται και θα έχουν εφαρμογή κατά οποιονδήποτε τρόπο για τον Ανάδοχο και για το έργο.
2. Ο ανάδοχος που είναι υπεύθυνος για την τήρηση των Νόμων κλπ. υποχρεώνεται να ανακοινώνει αμέσως στην Διευθύνουσα Υπηρεσία τις κατά την διάρκεια της εκτέλεσης του έργου σχετικές διαταγές και εντολές των διαφόρων Αρχών σχετικές με τα υποδεικνυόμενα μέτρα ελέγχου, ασφαλείας κ.λ.π., που του απευθύνονται ή του κοινοποιούνται.

Άρθρο 5: Μελέτη των συνθηκών κατασκευής του έργου

Η υποβολή προσφοράς στον διαγωνισμό αποτελεί αμάχητο τεκμήριο ότι ο ανάδοχος:

- Έχει επισκεφθεί και ελέγξει την τοποθεσία την διαμόρφωση και την φύση του εδάφους και έχει λάβει πλήρη γνώση των γενικών ειδικών και τοπικών συνθηκών κατασκευής του. κυρίως σε ότι αφορά τις πάσης φύσεως πηγές λήψης υλικών, τις θέσεις προσωρινής ή οριστικής αποθέσεως προϊόντων εκσκαφής, τις μεταφορές, τη διάθεση, διαχείριση και αποθήκευση υλικού, τη δυνατότητα εξασφάλισης εργατοτεχνικού εν γένει προσωπικού, ύδατος, ηλεκτρικού ρεύματος και οδών προσπελάσεως, τις συνήθως επικρατούσες μετεωρολογικές συνθήκες, τις διάφορες διακυμάνσεις της στάθμης νερού των ποταμών, χειμάρρων, παλίρροιας ή παρόμοιων φυσικών συνθηκών στον τόπο των έργων, την διαμόρφωση και κατάσταση του εδάφους, το είδος, την ποιότητα και ποσότητα των ευρισκομένων στην περιοχή κατάλληλων εκμεταλλεύσιμων υλικών, το είδος και τα μέσα (μηχανήματα, υλικά και υπηρεσίες) τα οποία θα απαιτηθούν πριν την έναρξη και κατά την εκτέλεση των εργασιών και οιαδήποτε άλλα θέματα τα οποία για οποιοδήποτε τρόπο δύνανται να επηρεάσουν τις εργασίες, την πρόοδο ή το κόστος αυτών σε συνδυασμό με τους όρους της Σύμβασης.
- Έχει μελετήσει με κάθε προσοχή τα σχέδια, διαγράμματα και λοιπά συμβατικά στοιχεία και τα τεύχη δημοπράτησης του έργου.
- Αναλαμβάνει να εκτελέσει όλες τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από τις παραπάνω ειδικές συνθήκες και όρους κατασκευής του έργου και ότι δεν απαλλάσσεται από την ευθύνη που έχει για την πλήρη συμμόρφωση του προς τις συμβατικές του υποχρεώσεις, αν παρέλειψε να ενημερωθεί με κάθε δυνατή λεπτομέρεια, ή να ζητήσει κάθε πληροφορία, που έχει σχέση με την μελέτη των συνθηκών κατασκευής του έργου γενικά.

Άρθρο 6: Περιεχόμενα τιμών μονάδος τιμολογίου και δαπάνες που βαρύνουν τον ανάδοχο

1. Οι τιμές μονάδας του τιμολογίου αναφέρονται σε εργασίες ολοκληρωμένες σύμφωνα με τους όρους της σύμβασης.
2. Οι τιμές αυτές προσαυξημένες με το κατά νόμο ποσοστό γενικών εξόδων και εργολαβικού οφέλους του αναδόχου περιλαμβάνουν όλες τις απαραίτητες εργασίες για την πλήρη και έντεχνη κατασκευή των έργων που καλύπτουν όλες τις δαπάνες του αναδόχου άμεσες ή έμμεσες και με κάθε επιφύλαξη για τις

διατάξεις που προβλέπουν οι αναθεωρήσεις τιμών, αποτελούν πλήρη αποζημίωση του αναδόχου για το αντικείμενο της σύμβασης.

Άρθρο 7: Προσαρμογή - Συμπλήρωση μελετών του έργου

Ο ανάδοχος υποχρεούται χωρίς ιδιαίτερη αποζημίωση, με βάση την μελέτη του έργου, ης έγγραφες οδηγίες της Υπηρεσίας και τις εγκεκριμένες από το Υπουργείο Δημοσίων Έργων προδιαγραφές εκπονήσεως μελετών, να προβεί παρουσία αντιπροσώπου της Υπηρεσίας, στην εφαρμογή της μελέτης επί του εδάφους, στις αναπασσαλώσεις και χωροσταθμίσεις των αξόνων του έργου, στον έλεγχο και λήψη των απαιτούμενων συμπληρωματικών στοιχείων για την συμπλήρωση και προσαρμογή των εγκεκριμένων στοιχείων της οριστικής μελέτης, καθώς επίσης και στη σήμανση της ζώνης καταλήψεως έργων.

Ο ανάδοχος υποχρεούται επίσης, με την έγγραφη εντολή της διευθύνουσας υπηρεσίας, να εκπονήσει όλες τις αναγκαίες μελέτες που τυχόν απαιτηθούν για συμπληρώσεις και προσαρμογές των στοιχείων της οριστικής μελέτης, εφαρμοζομένων των διατάξεων του άρθρου 144 του Ν. 4412/2016.

Ο ανάδοχος υποχρεούται στη χωρίς ιδιαίτερη αμοιβή σύνταξη με εντολή της επίβλεψης των σχεδίων λεπτομερειών, τα οποία θα απαιτηθούν κατά την εκτέλεση του έργου, για τον σαφή και ακριβή καθορισμό ορισμένων τμημάτων του, των οποίων η απεικόνιση στα γενικά σχέδια της μελέτης δεν παρέχει την αναγκαία ακρίβεια. Τα σχέδια αυτά που θα συνταχθούν σύμφωνα με τις υποδείξεις της επίβλεψης, θα σχεδιάζονται μετά την έγκρισή τους από αυτή σε κανονικές διαστάσεις σχεδίου σε διαφανές χαρτί και θα αποτελούν συμπληρωματικά στοιχεία του έργου. Ο ανάδοχος υποχρεούται να υποβάλει αυτά εις τετραπλούν στην υπηρεσία προς έγκριση και η Υπηρεσία να τα εγκρίνει, εκτός της περίπτωσης παρατηρήσεων, εντός πέντε το πολύ ημερών από την υποβολή τους.

Άρθρο 8: Ευθύνη αναδόχου

Σύμφωνα με τα συμβατικά τεύχη και τις σχετικές διατάξεις τόσο για την εφαρμογή των μελετών όσο και για την ποιότητα και αντοχή των έργων, μόνος υπεύθυνος είναι ο ανάδοχος, ο δε έλεγχος που ασκείται από την Υπηρεσία δεν απαλλάσσει τον ανάδοχο από αυτήν την ευθύνη.

Ο ανάδοχος είναι εξ' ολοκλήρου μόνος υπεύθυνος για την εκλογή των υλικών που θα χρησιμοποιηθούν, την χρησιμοποίησή τους και γενικά την εκτέλεση των εργασιών σύμφωνα με τους όρους της παρούσας, τις πρότυπες τεχνικές προδιαγραφές και τα λοιπά εγκεκριμένα συμβατικά τεύχη και σχέδια.

Άρθρο 9: Ασφάλιση προσωπικού

Ο ανάδοχος υποχρεούνται ανεξάρτητα εάν το έργο εκτείνεται εντός ή εκτός ασφαλιστικής περιοχής του ΕΦΚΑ, να ασφαλίζει όλο το προσωπικό που απασχολεί σύμφωνα με τις σχετικές περί ΕΦΚΑ διατάξεις.

Ο ανάδοχος υποχρεούται να ασφαλίζει κατά ατυχημάτων το εργατοτεχνικό και άλλο προσωπικό που απασχολείται στα εργοτάξια του έργου, εφ' όσον αυτό δεν υπάγεται στις περί ΕΦΚΑ διατάξεις, σε Ασφαλιστικές Εταιρείες αναγνωρισμένες από το Κράτος.

Άρθρο 10: Έκδοση αδειών

Ο Ανάδοχος υποχρεώνεται στην έγκαιρη έκδοση με ευθύνη, φροντίδα και δαπάνες του κάθε άδειας και έγκρισης που απαιτείται από την ισχύουσα Νομοθεσία και είναι απαραίτητη για την εκτέλεση των εργασιών. Ο Εργολάβος θα ετοιμάσει και θα υποβάλλει στις διάφορες Υπηρεσίες όλα τα δικαιολογητικά (υπεύθυνες δηλώσεις - μελέτες - αιτήσεις κ.λ.π.) υπογεγραμμένα από τον ίδιο ή από νόμιμο εκπρόσωπο του, που είναι απαραίτητα για την έκδοση. Ενδεικτικά μόνον αναφέρονται οι Εγκρίσεις διάφορων Υπηρεσιών (Υπηρεσία Ύδρευσης, Ο.Τ.Ε., Δ.Ε.Η., Τροχαία, Αρχαιολογία, Δ.Ε.Κ.Ε., κ.λ.π.).

Επίσης ο εργολάβος είναι υποχρεωμένος με αντιπροσώπους του να μεταβεί στις διάφορες υπηρεσίες και να παραστεί όσες φορές είναι απαραίτητο για την έκδοση των ανωτέρω αδειών και εγκρίσεων. Για όλες τις ανωτέρω υπηρεσίες ο εργολάβος δεν θα αμειφθεί ιδιαίτερα, δεδομένου ότι συμφωνείται αμοιβαία ότι η αμοιβή του γι αυτές περιέχεται ανηγμένη στις τιμές του Τιμολογίου. Εάν κατά την διάρκεια έκδοσης των ανωτέρω αδειών και εγκρίσεων χρειαστεί να υποβληθούν στις διάφορες υπηρεσίες παράβολα ή δαπάνες που βαρύνουν τον ιδιοκτήτη του έργου αυτά θα καταβάλλονται

από τον εργοδότη όπως και οι αμοιβές μηχανικών και οι κρατήσεις και επιβαρύνσεις πάνω σε αυτές (εφόσον δεν προβλέπεται διαφορετικά στην Ε.Σ.Υ.).

Άρθρο 11: Προέλευση - ποιότητα υλικών - δείγματα

Ο ανάδοχος πρέπει να χρησιμοποιήσει υποχρεωτικά για την κατασκευή του έργου τα προδιαγραφόμενα υλικά και έτοιμα ή ημικατεργασμένα προϊόντα της εγχώριας Βιομηχανίας ή Χωρών της Ε.Ε., ή τρίτων Χωρών εφόσον αυτό επιτρέπεται από τις ισχύουσες διατάξεις ή ειδικές ρυθμίσεις.

Δείγματα υλικών πρέπει να υποβάλλονται για έγκριση πριν από τη χρησιμοποίησή τους. Υλικά και λοιπά είδη που χρησιμοποιούνται χωρίς την έγκριση θα απορρίπτονται, εάν διαπιστωθεί η ακαταλληλότητα αυτών. Τα απαιτούμενα δείγματα και περιγραφικά στοιχεία θα λαμβάνονται έγκαιρα πριν από τη χρήση τους και θα εξετάζονται από την Υπηρεσία.

Στην συνέχεια όταν απαιτείται, τα δείγματα θα αποστέλλονται για εξέταση σε κατάλληλο εργαστήριο δοκιμής υλικών. Για το σκοπό αυτό θα κατασκευάζονται κατάλληλα και θα αναγράφουν το όνομα του υλικού και του εργοστασίου (για τα υλικά εμπορίου) για δε τα αδρανή υλικά τον τόπο προελεύσεως, την ονομασία και την τοποθεσία του έργου και το όνομα του αναδόχου, καθώς και ότι τα υλικά τα οποία πρόκειται να χρησιμοποιηθούν ανταποκρίνονται προς το δείγμα. Επίσης αναγράφεται το είδος του ελέγχου στο οποίο θα υποβληθούν τα υλικά.

Τα έξοδα λήψεως, συσκευασίας, μεταφοράς και εργαστηριακής εξέτασεως βαρύνουν τον ανάδοχο του έργου.

Άρθρο 12: Σήμανση κατά το στάδιο εκτέλεσης των εργασιών

Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος κατά το στάδιο εκτέλεσης των εργασιών να προβαίνει, με ευθύνη και δαπάνες του, στην τοποθέτηση και να φροντίζει την συντήρηση και αντικατάσταση, όλων των απαιτούμενων προσωρινών σημάτων, φανών, αντανακλαστικών πινακίδων και σημάτων κλπ. σύμφωνα με τα άρθρα 9 και 10 του ΚΟΕ (Ν. 614/77) και της ΠΤΠ σήμανσης έργων εκτελουμένων εκτός και εντός κατοικημένων περιοχών, που εγκρίθηκαν αντίστοιχα με τις αποφάσεις

BM5/30428/1980 και BM5/30058/1983 του ΥΠΔΕ (ΦΕΚ 589 Β/80 και 121Β/83), ανάλογα με τη φύση των έργων (Συγκοινωνιακά, Υδραυλικά, Οικοδομικά κ.λ.π). Στις επικίνδυνες για την κυκλοφορία θέσεις θα τοποθετούνται υποχρεωτικά αυτόματα σπινθηρίζοντα σήματα (FLASH LIGHTS).

Ενδεικτικά αναφέρεται η υποχρέωση τοποθέτησης κατά μήκος των ορυγμάτων πλαστικού πλέγματος ερυθρού χρώματος και ύψους 1,20μ. το οποίο θα στηρίζεται με τη βοήθεια σιδηρών πασσάλων. όλα τα ορύγματα θα πρέπει να φωτίζονται επαρκώς τη νύχτα και τα γαιώδη ορύγματα να αντιστηρίζονται.

Επίσης, ο ανάδοχος υποχρεούται στη διάθεση τροχονόμων για την απρόσκοπτη και ασφαλή κυκλοφορία στην οδό, στις παρακαμπτήριες και προσπελάσεις και γενικά σε όλα τα εργοτάξια του έργου, κατά τη διάρκεια της ημέρας και της νύχτας, για την ασφαλή καθοδήγηση των πεζών και των τροχοφόρων. Αυτός φέρει την ευθύνη, ποινικά και αστικά για κάθε ατύχημα λόγω των έργων, μη εξαιρουμένων και αυτών που εκτελούνται απολογιστικά.

Ο ανάδοχος υποχρεούται επίσης στην τοποθέτηση πινακίδων εγκεκριμένων από την Διευθύνουσα Υπηρεσία, στις οποίες θα αναγράφονται τόσο τα στοιχεία του κυρίου του έργου, των μελετητών του έργου όσο και του υπευθύνου αναδόχου. Οι πινακίδες αυτές θα τοποθετούνται σε εμφανή σημεία του έργου (αρχή, τέλος και σε ενδιάμεσα σημεία αναλόγως του μήκους του εκτελούμενου έργου) και σε αριθμό που θα καθορισθεί σε συνεννόηση με τη Διευθύνουσα Υπηρεσία, ανάλογα με τις τοπικές συνθήκες. Ο κύριος του έργου επιφυλάσσεται του δικαιώματος να τροποποιήσει τον τύπο των πινακίδων και την τροποποίηση αυτή να τη γνωστοποιήσει κατά την εγκατάσταση του αναδόχου στα έργα μετά την υπογραφή της σύμβασης.

Άρθρο 13: Εγκαταστάσεις επιχειρήσεων και οργανισμών κοινής ωφέλειας

Ο ανάδοχος πρέπει να έχει υπόψη του, ότι ενδέχεται στην περιοχή του έργου να υφίστανται εναέριες ή υπόγειες εγκαταστάσεις Ο.Κ.Ω ή Ν.Π.Δ.Δ, των οποίων τα σχέδια θα πρέπει να ζητήσει με ευθύνη του. Οφείλει δε κατά την εκτέλεση των έργων να λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα για την αποφυγή βλαβών στις εγκαταστάσεις των ανωτέρω Εταιρειών, πριν την εκτέλεση οποιασδήποτε εργασίας θα προβαίνει σε δοκιμαστικές τομές για την εξακρίβωση της ακριβούς θέσης διέλευσης των εν λόγω δικτύων. Πάντως αν συμβούν βλάβες , θα βαρύνουν οπωσδήποτε τον ανάδοχο.

Ο ανάδοχος ουδεμία οικονομική ή τεχνική ανάμιξη θα έχει με τις τυχόν εργασίες μετατόπισης (εκτός εάν διαφορετικά ορίζεται στην Ε.Σ.Υ), είναι όμως υποχρεωμένος να προβεί στις απαραίτητες ενέργειες προς τις αρμόδιες Εταιρείες ή Οργανισμούς για την επίσπευση της απομάκρυνσης των ανωτέρω εμποδίων και να διευκολύνει αποφασιστικά την εκτέλεση των απαιτούμενων εργασιών, χωρίς να έχει δικαίωμα για έγκριση οποιασδήποτε αξίωσης και αποζημίωσης, λόγω καθυστερήσεων ή δυσχερειών που παρουσιάζονται στο έργο που κατασκευάζεται αυτός, από τις παράλληλα εκτελούμενες εργασίες της απομάκρυνσης στύλων κλπ. από τους αντίστοιχους Οργανισμούς.

Άρθρο 14: Φύλαξη υλικών και εργασιών – Μέτρα προστασίας περιβάλλοντος

- i. Ο ανάδοχος φυλάσσει και διατηρεί σε καλή κατάσταση όλα τα υλικά και μέσα που διαθέτει, καθώς και τις εκτελούμενες από αυτόν εργασίες. Σχετικές εντολές της Υπηρεσίας εκτελούνται από αυτόν, ενώ σε αντίθετη περίπτωση τα σχετικά μέτρα παίρνονται από τον Εργοδότη σε βάρος και για λογαριασμό του αναδόχου.
- ii. Ο ανάδοχος υποχρεούται στη λήψη των αναγκαίων μέτρων προστασίας από τα εκτελούμενα έργα και ευθύνεται ποινικά και αστικά για κάθε ατύχημα που οφείλεται στη μη λήψη αυτών, για το περιβάλλον και τα κοινωφελή έργα (για την πρόληψη ζημιών ή τη διακοπή λειτουργίας τους). Ζημιές που προκαλούνται από αμέλεια του αναδόχου επανορθώνονται αμέσως από αυτόν, άλλως από τον εργοδότη σε βάρος και για λογαριασμό του αναδόχου.
- iii. Ο ανάδοχος προστατεύει και προφυλάσσει την υπάρχουσα βλάστηση και τις καλλιεργημένες εκτάσεις της περιοχής του εκτελούμενου έργου και ευθύνεται για κάθε κοπή δέντρου, θάμνου και καταστροφή φυτείας που γίνεται χωρίς την έγκριση της Υπηρεσίας, έστω και αν είναι αναγκαία για την εκτέλεση του έργου.
- iv. Ο ανάδοχος είναι υποχρεωμένος να παίρνει χωρίς ιδιαίτερη αποζημίωση μέτρα αντιθορυβικής προστασίας σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία (Υγειονομική Διάταξη Α5/2375/29.07.78 ΦΕΚ 689β/18.08.78).

Άρθρο 15: Υλικά κυρίου του έργου – Προσωρινές εγκαταστάσεις του αναδόχου – προστατευτικές κατασκευές

Ο ανάδοχος υποχρεούται να φυλάσσει με δικές του δαπάνες τα υλικά, μηχανήματα, εργαλεία κλπ. που του παραδίδει ο κύριος του έργου για χρήση ή ενσωμάτωση στο έργο.

Όλες οι απαιτούμενες προσωρινές εγκαταστάσεις (υπόστεγα αποθήκευσης θάλαμοι διανομής κλπ) για την εκτέλεση των εργασιών της εργολαβίας θα κατασκευαστούν με μέριμνα, δαπάνες και ευθύνη του αναδόχου σε θέσεις που επιτρέπονται από την Υπηρεσία και τις λοιπές αρμόδιες αρχές.

Σε όποιες περιπτώσεις απαιτείται αντιστήριξη η προστασία γειτονικής κατασκευής, ο ανάδοχος υποχρεούται να προβεί στις απαραίτητες κατασκευές και τη λήψη κάθε άλλου μέτρου για την αποφυγή προκλήσεως ζημιών προς τρίτους ή προς το έργο, αποζημιούμενος γι' αυτές βάσει των τιμών του τιμολογίου ή τιμών μονάδος νέων εργασιών για τις εργασίες που δεν προβλέπονται από το συμβατικό τιμολόγιο.

Άρθρο 16: Φόροι – Τέλη – Κρατήσεις

Ο ανάδοχος πρέπει να έχει υπόψη του ότι θα καταβάλλει τους προβλεπομένους από τους νόμους φόρους, τέλη και κρατήσεις που ισχύουν κατά την ημέρα που γίνεται ο διαγωνισμός και ότι είναι υποχρεωμένος να καταβάλλει στο τεχνικό προσωπικό ό,τι καθορίζεται από το Υπουργείο Εργασίας, με τις διάφορες αποφάσεις του δηλαδή των δώρων εορτών - Πάσχα και Χριστουγέννων του επιδόματος και των ημερομισθίων για της ημέρες υποχρεωτικής αργίας.

Εάν μετά την ημερομηνία που έγινε ο διαγωνισμός επιβληθούν φόροι, τέλη και κρατήσεις ή καταργηθούν αυτά που υπήρχαν το αντίστοιχο ποσό πληρώνεται επιπλέον ή εκπίπτει αντίστοιχα απ'τους λογαριασμούς του αναδόχου.

Άρθρο 17: Καθαρισμός εργοταξίων, κατασκευών και εγκαταστάσεων

1. Ο ανάδοχος υποχρεούται με δική του δαπάνη και πριν την παράδοση εκάστου τμήματος του έργου, όπως και μετά την περαίωση ολόκληρου του έργου, να

αφαιρέσει και να απομακρύνει από τους χώρους των εργοταξίων όλες τις προσωρινές εγκαταστάσεις τις προβλεπόμενες από το προηγούμενο άρθρο 16 της παρούσης, τα απορρίμματα, εργαλεία και ικρίώματα, τα μηχανήματα και υλικά τα οποία είναι χρήσιμα ή άχρηστα, τις προσωρινές εγκαταστάσεις μηχανημάτων κ.λπ. Επίσης υποχρεούται να άρει (καταστρέψει κ.λπ) όλο το βοηθητικό έργο κ.λπ. το οποίο υποδείχθηκε από την Υπηρεσία ως άχρηστο ή επιζήμιο για την μετέπειτα λειτουργία του έργου (π.χ. των κτιρίων), να ισοπεδώσει τους χώρους, εφ' όσον αυτά ήταν αποθεμιμένα ή εγκατεστημένα κ.λπ, να παραδώσει δε τελείως καθαρές τόσο τις κατασκευές όσο και τους τριγύρω χώρους του εργοταξίου και γενικώς να μεριμνήσει για κάθε απαιτούμενη εργασία για την παράδοση του έργου και την σωστή λειτουργία αυτού κατά τους όρους της Συμβάσεως και τις προδιαγραφές της Ε.Σ.Υ.

Ομοίως ο ανάδοχος υποχρεούται να προβεί, εκλιπόντος του λόγου και κατά την κρίση της Υπηρεσίας, στην άρση (καθαίρεση, αποκόμιση κλπ) όλων των προστατευτικών της κατασκευής, που είχαν τοποθετηθεί προς αποφυγή πάσης φύσεως ζημιών, φθορών, ατυχημάτων κλπ. σε ιδιοκτησίες, οικοδομές, δένδρα, αγρούς, καλλιεργήσιμες εκτάσεις, κοινωφελείς εγκαταστάσεις και πάσης φύσεως έργα, όπως και στην απομάκρυνση των περιφραγμάτων των εργοταξίων.

2. Εάν εντός (10) ημερών από την έγγραφη εντολή της Διευθύνουσας Υπηρεσίας δεν προβεί στην έναρξη και εντός εύλογης προθεσμίας περαίωση των ανωτέρω εργασιών, αυτές εκτελούνται εις βάρος του αναδόχου και η γενόμενη δαπάνη εκπίπτει από την πληρωμή του. Επίσης η μη εκτέλεση των ανωτέρω εργασιών είναι λόγος για τη μη έκδοση βεβαίωσης εμπρόθεσμης εκτέλεσης του έργου ή τμήματος αυτού.

Άρθρο 18: Προσωρινή-Οριστική διακοπή έργων – Διάλυση εργολαβίας

1. Εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 161 του Ν. 4412/2016, όπως σήμερα ισχύει.
2. Η υπηρεσία έχει δικαίωμα με έγγραφη «εντολή διακοπής» στο εργολάβο να διατάξει την διακοπή εκτέλεσης τμημάτων του έργου. Εφόσον η διακοπή αυτή διαταχθεί για διευκόλυνση της Υπηρεσίας και δεν παραταθεί πέρα από 15 συνεχείς ή 30 συνολικά κατά διαλείμματα μέρες δεν δικαιούται να πάρει καμιά

αποζημίωση αλλά μόνο παράταση προθεσμίας ανάλογη με το οικονομικό αντικείμενο των εργασιών που διαλαμβάνονται στην «εντολή διακοπής».

Άρθρο 19: Σύνταξη μητρώου του έργου

Ο ανάδοχος υποχρεούται να συντάξει το μητρώο του νέου έργου σύμφωνα με τις εντολές και τις οδηγίες της Διευθύνουσας Υπηρεσίας (Τεχνική Υπηρεσία).

Το μητρώο συντάσσεται και υποβάλλεται στην Τεχνική Υπηρεσία πριν από την προσωρινή παραλαβή.

Η δαπάνη για την σύνταξη του Μητρώου του έργου βαρύνει τον ανάδοχο και περιλαμβάνεται στα Γενικά Έξοδα.

Άρθρο 20: Απαλλοτριώσεις

1. Ο κύριος του έργου αναλαμβάνει την υποχρέωση να ενεργήσει όλες τις απαιτούμενες διατυπώσεις για την απαλλοτρίωση δημοτικών, κοινοτικών, Ν.Π.Δ.Δ. ή ιδιωτικών γηπέδων, κατοικιών κλπ. απαραίτητων για την εκτέλεση των έργων φέροντας κάθε υλική και δικαστική ευθύνη για την διαδικασία των απαλλοτριώσεων τούτων.
2. Εάν οι παραπάνω απαλλοτριώσεις δεν έχουν συντελεστεί πριν από την έναρξη των εργασιών ο ανάδοχος υποχρεώνεται να υποβάλει αν του ζητηθεί εντός προθεσμίας καθοριζόμενης στην Ε.Σ.Υ. σε δώδεκα αντίτυπα (συμπεριλαμβάνοντας και τις διαφάνειες πρωτοτύπων σχεδίων) αντίτυπα κτηματολογικού διαγράμματος υπό κλίμακα 1:1000, μετά κτηματολογικού πίνακος των καταλαμβανόμενων προσωρινά ή οριστικά ιδιοκτησιών στον οποίο πρέπει να αναγράφονται όλα τα απαιτούμενα για την απαλλοτρίωση στοιχεία δηλαδή:
  - i. αριθμός ένδειξης κτήματος.
  - ii. ονοματεπώνυμο και πατρώνυμο ιδιόκτητου.
  - iii. Δήμος ή κοινότητα στην οποία υπάγεται η ιδιοκτησία.
  - iv. εμβαδόν επιφανείας κατάληψης.
  - v. διάρκεια προσωρινής κατάληψης.

- vi. εμβαδόν επιφανείας για οριστική απαλλοτρίωση ή δουλειά διάβασης.
- vii. είδος κτήματος με περιγραφή όλων των επικείμενων (οικιών, φρεάτων, καλλιεργειών αριθμού και είδους καταστρεφόμενων δέντρων κλπ.).

Παρατηρήσεις

Τα παραπάνω διαγράμματα και οι κτηματολογικοί πίνακες πρέπει να συντάσσονται ξεχωριστά για κάθε περιφέρεια πρωτοδικείου πρέπει δε να σημειώνονται σε ιδιαίτερο πίνακα το ειρηνοδικείο καθώς και οι οικονομικές εφορίες στα οποία υπάγονται τα απαλλοτριωμένα κτήματα.

1. Ο κύριος του έργου υποχρεώνεται να παραδώσει στον ανάδοχο μέσα σε δώδεκα μήνες από της υποβολής των κτηματολογικών διαγραμμάτων και πινάκων ή από της εγκατάστασης του αναδόχου εφ' όσον υπάρχουν τέτοια διαγράμματα τα απαραίτητα για την εκτέλεση των έργων γήπεδα, ελεύθερα πάσης δέσμευσης.
2. Ο ανάδοχος υποχρεώνεται να εκτελέσει τις παραπάνω κτηματογραφικές εργασίες αν του ζητηθεί αποζημιούμενος βάσει των περί αμοιβών μηχανικών διατάξεων. Σε περίπτωση που προϋπάρχει κτηματολόγιο της περιοχής και ο ανάδοχος διαταχθεί να εκτελέσει επαλήθευση ή συμπλήρωση αυτού και να εκπονήσει στην συνέχεια τα απαιτούμενα κτηματολογικά διαγράμματα και τους πίνακες η παραπάνω αποζημίωση καθορίζεται αναλογικά σύμφωνα με τις παραπάνω διατάξεις.
3. Ουδενμία ευθύνη η υποχρέωση αποζημίωσης αναλαμβάνει ο εργοδότης έναντι του αναδόχου πλην της χορηγήσεως παράτασης της προθεσμίας περαίωσης του έργου στην περίπτωση καθυστέρησης λόγω των διαδικασιών της απαλλοτρίωσης.

Άρθρο 21: Επιστροφή εγγύησης καλής εκτέλεσεως

Οι εγγυήσεις καλής εκτέλεσης επιστρέφονται τμηματικά σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 72 του Ν. 4412/2016.

Συντάχθηκε

Ελέγχθηκε-Θεωρήθηκε

Αλέξανδρος Λάμπας

Βάιος Ελευθερίου

Πολιτικός –Ηλεκτρολόγος Μηχ/κόςΤ.Ε.

Αγρ. Τοπογράφος Μηχανικός